

Ludmila Petržalová, Volba životního partnera ve světle archivních pramenů a soudobých periodik, diplomová práce, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006.

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce Ludmily Petrželové slibuje ucelený pohled na problematiku volby partnera v druhé polovině devatenáctého a na počátku dvacátého století za využití rozdílných typů pramenů. Vlastní text však ukazuje, že tento záměr nebyl zcela naplněn. Výsledkem neujasněné koncepce práce jsou tři v podstatě samostatné studie, které se věnují volbě partnera na základě inzerce v denních periodikách, dispensím od manželských překážek a svatebním obyčejům.

Výše zmíněná témata tvoří obsah jednotlivých kapitol diplomové práce. Nejzdařilejší část je věnována analýze novinových nabídek k sňatku. Ludmila Petrželová vycházela z inzerce otištěné v letech 1861 až 1914 v Národních listech. V tomto poměrně dlouhém období sledovala text anoncí a jeho proměny. Podařilo se jí poměrně dobře ukázat, z jakých důvodů byly inzeráty podávány, jaké charakterové vlastnosti inzerenti očekávali od svých případných protějšků a jaké vyžadovali hmotné zabezpečení. Diplomantka však mohla využít i dalších možností interpretace, jako je například rozbor projekce gendrového konstruktů v textech inzerátů. K tomu by ale musela mít hlubší znalost relevantní literatury. Některé její závěry by bylo potřeba srovnat s analýzou stejného druhu inzerce v jiných českojazyčných případně německojazyčných novinách. Jen tak lze zjistit, zda například požadavek vlastenectví partnera není typický pouze pro specifický okruh čtenářů a odběratelů Národních listů.

Podkladem pro sepsání kapitoly Dispense od manželských překážek se stal Ludmile Petrželové archivní materiál uložený ve fondu českobudějovického biskupství v Státním oblastním archivu v Třeboni. Přináší v ní příklady z oblasti církevní správy, které se týkají překážek sňatku a vyrovnání se s nimi. V poslední kapitole se diplomantka zabývá svatebním rituálem na základě jeho obrazu v etnografické odborné literatuře devatenáctého a počátku dvacátého století, především pak v článcích otištěných v Zíbrtově Českém lidu. Zde opět diplomantka narazila na

zajímavý zdroj informací, který však dokázala jen zčásti vytěžit a využít k vlastní interpretaci.

Celkový dojem z předložené diplomové práce je poněkud rozpačitý. Jednotlivá dílčí témata se Ludmile Petrželové nepodařilo propojit v jednotný výklad. Na vině snad může být spěch při dokončování práce, z čehož by mohla plynout i stylistická nevyrovnanost textu. Práce však má i svou hodnotu spočívající především v poukázání na dosud málo využívané prameny. Především tento klad mi umožňuje hodnotit práci ještě známkou velmi dobře.

České Budějovice 30. 5. 2006

Mgr. Zdeněk Bezecný, Ph.D., Ph.D.